

Szemelvények

a marosköri unitárius esperességi gyűlésből, mely tartott Ny. Sz. Lászlón, 1874 jul. 20 és 21-ik napjain.

A tavaszi iskola-vizsgálatokról való kimutatások s jelentések béható tárgyalásának alkalmából, az illető iskolavizsgáló biztosok egyöntetű eljárás eszközlésére lettek figyelmeztetve, egyszersmind a kötelességeikben hiven eljáró iskolatanító afiai, méltó elismerésben; a kevésbé hívek serkentésben részesítették.

A környéki özvegy-árvai pénztár állása számba vétetvén, kitünt, hogy az 11 mfrt (3 frt 55 kr) mustármagnyi alapon indított meg ezelőtt 34 évvel, s ma már 1231 frt 75 kr. tőkeösszegre emelkedett, és segedelmez egy előregedett paptársat, két papi özvegyet, s két iskolatanító árvaít, amazok 6—6, ezek 3—3 évi-segélyben részesítettvén. Szerény ugyan ez összeg még, de édes miénk az, s helyes kezelés mellett jövője kecsegtető.

Indítványoztatott, hogy az özvegy-árvai pénztárból az iskolatanítók özvegyei és árvaí is a papokéival egyenlő mérték szerint javaldalmaztassanak. Ez indítvány előlegesen elfogadtatott avál a feltétellel, hogy az egyenlő jogosultságra, annak megfelelő legyen a kötelezettség; mely szerint a papság osztályzatába belépni törekvő tanítói kar a papokhoz hasonló díjt fizessen jövőre. Az elmúlt időre tett fizetést pedig annak értelmében egészíti ki, hátralék-kamatjával együtt. Egyszersmind az is kimondatott, hogy jövőre az özvegy-árvai illetékek a pénzjövedelem erejéig emeltetni fognak.

A közelebbi mult egyh. főtanácsi gyűlés kimondotta elvileg, a közéletnádabeli legatiók eltörlését, s ez alapon kérdést intézett környéki közgyűlésünkhez is: hogy ezután a kolozsvári papnöveldeből melyik egyházközség kíván legatust járatni? Erre az előlegesen tett köröztetés nyomán feleletül adatott: hogy egyik sem.

Evel kapcsolatban eléterjesztetett a sz.-gericzei egyházközségnek az az óhaja, melyszerint az eddig is járatott és megszokott innepi legatust, a sz.-kereszturi tanodából jövőre is örömet elfogadja, felsőbb engedély hozzájárultával. Ez ötletből meleg érdeklődés s heves vita fejlődött ki. Többen szálltak síkra a közéletnádai legatiók védelmére, s nyomatékosan érvelék: hogy ez intézményt még most és tetteleg megszüntetni korai és hátrányos volna; mert a székely nép azt megszokta, követeli,

féli s kegyelettel gyámolítja; mert míg más jövedelmi forrásokkal nem helyettesítik, addig sok szegény székely fiutól vonatnék el a megélhetési s illetőleg tanulhatási alap; mert ez nem kis mértékben hűtené le a középiskolákat sokféleképen gyámolító egyházközségek buzgalmát; mert és főleg az ilyen legatioba járó ifjak szoknak bele gyakorlatilag a prédikálásba, s a közben aratott elismerésekből bátorságot, önbizalmat és kedvet meritenek; ez úton nyernek a szegény, de jóra való ifjak, hivatást és készséget az egyházi pályához, és ez úton védetik meg az apostoli szegénységre s egyszerűságra ügybuzgalomra hivatkozó papnövelde a kongó ürességtől*) sat. sat. Ily támogatás közben pártoltatott a sz. gericzei kérés és terjesztetett ajánlat mellett az egyh. Főtanács elébe.

Továbbá vizsgálat alá vétetett és tárgyalatott az egyh. Főtanács által kiküldött esketési, keresztelési és temetési anyakönyvi mintaszerkezet. E szerkezetet illetőleg egyh. közgyűlésünk úgy vélekedett, hogy az elég bő vonalozással és részletezéssel van ellátva, a mihez kevés mondani való lenne, ha új anyakönyvek állításáról volna szó; de miután a magas kormány részéről a polgári házasság béhozatala kilátásba tétetett, az anyakönyvek változás alá jöhető vezetésével együtt, annak eszközlését, s a szegény ekklézsiák új költségbe hajtását nem láttuk idő és czélszerűnek. Környéki ekklézsiáink — úgy a hogy — el vannak látva anyakönyvekkel, többnyire 4-edrétü kis ivü papirokból szerkezettekkel s az eddigi kívánatoknak megfelelő kevesebb vonalzatokkal s azok közt elférő béjegyzésekkel, melyeknek térfogata többnyire szaporítandó vonalzatokat úgy se bírta meg. Hanem legfennebb az eddig gyakorlott rovatokhoz és béjegyzésekhez már ezelőtt oda szorítottuk a kormány által a közelebbi időkben megkövetelt házszámokat, származási helyeket, s a keresztelelnél hátul, a jegyzetekben, a gyermekek elhallozásáról szóló új vonalzatokat. Ezt a mintát így elkészítettük, kibővítettük, s elfogadásra ajánlás mellett, külön felirat útján, fel is terjesztettük, több rovatok elfogadására meglevő anyakönyveink elégtelenek levén.

Közli Kelemen István.

*) Nem hiszszük, hogy az egyh. Főtanács ezeket az érveket oly nyomatékosságnak találná, hogy miattok e tárgyban hozott határozatát megváltoztatni lenne kénytelen. Részünkről teljességgel nem osztjuk az egyházközi közgyűlés felfogását, a mit e közlemény alkalmából kijelenteni kötelességünknek tartunk addig is, a míg a legatiók kérdését egy önálló cikkben tárgyalhatnók. — Szerk.